

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

15 सप्टेंबर 2023

महाराष्ट्र राज्य बातम्या

<p>महाराष्ट्र सभापतींनी अपात्रतेच्या याचिकांवर सुनावणी सुरू केली</p>	<p>महत्त्वाचे मुद्दे:</p> <ul style="list-style-type: none"> सुप्रीम कोर्टाने म्हटले होते की, "सभापतींनी योग्य कालावधीत अपात्रतेच्या याचिकांवर निर्णय घ्यावा". महाराष्ट्र विधानसभेचे अध्यक्ष राहुल नार्वेकर यांनी मुख्यमंत्री एकनाथ शिंदे आणि शिवसेना (यूबीटी) प्रमुख आणि माजी मुख्यमंत्री उद्धव ठाकरे यांच्या नेतृत्वाखालील दोन प्रतिस्पर्धी शिवसेनेच्या गटांनी एकमेकांविरुद्ध दाखल केलेल्या अपात्रतेच्या याचिकांवर सुनावणी सुरू केली. <p>स्पीकरचे अपात्रतेचे अधिकार</p> <ul style="list-style-type: none"> दहावी अनुसूची किंवा 1985 मध्ये मांडण्यात आलेला पक्षांतर विरोधी कायदा, सभागृहाच्या अध्यक्षांना पक्षातून 'दोष' करणाऱ्या आमदारांना अपात्र ठरवण्याचा अधिकार देतो. 1992 मध्ये सुप्रीम कोर्टाने निर्णय दिला की या संदर्भात सभापतींचा निर्णय न्यायालयीन पुनरावलोकनाच्या अधीन आहे.
<p>महाराष्ट्र शासनाचा 'दिव्यांगांच्या दारी' अभियान</p>	<p>बातमी:</p> <ul style="list-style-type: none"> महाराष्ट्राचा अपंग कल्याण विभाग 'दिव्यांगांच्या दारी' हे अभियान राबवत आहे. उद्देश - दिव्यांगांना विविध शासकीय योजनांचा लाभ मिळवून देणे तसेच आवश्यक कागदपत्रे मिळवणे. ही मोहीम गुरुवार 21 सप्टेंबर 2023 रोजी छायादीप मंगल कार्यालय, औरंगाबाद रोड, उस्मानाबाद येथे होणार आहे. या मोहिमेत अपंग लाभार्थ्यांची प्रवर्गानिहाय ऑनलाइन नोंदणी करण्यात येणार आहे. आशा सेविका व अंगणवाडी सेविका यांच्याकडून प्राप्त झालेल्या अपंग लाभार्थ्यांचे अर्ज तसेच यापूर्वी प्रलंबित असलेल्या अर्जांवर योग्य ती कार्यवाही करण्याचे नियोजन आहे.
<p>नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्प</p>	<p>बातमी: नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्पाच्या बफर झोनमधील मुरडोली गावाजवळ रस्त्याच्या धडकेत एका तरुण नर वाघाचा मृत्यू झाला.</p> <p>महत्त्वाचे मुद्दे:</p> <ul style="list-style-type: none"> नवेगाव-नागझिरा व्याघ्र प्रकल्प महाराष्ट्रातील गोंदिया येथे आहे. नवेगाव हे संपूर्ण महाराष्ट्रात आढळणाऱ्या जवळपास 60% पक्ष्यांच्या प्रजातींचे घर आहे. डिसेंबर 2013 मध्ये भारताचे 46 व्या व्याघ्र प्रकल्प म्हणून अधिसूचित करण्यात आले.

मराठी

तथ्य: भारतातील सर्वोच्च ऊस उत्पादक राज्ये आणि महाराष्ट्राची कामगिरी

तुम्हाला माहित आहे का?

- महाराष्ट्र, उत्तर प्रदेश, कर्नाटक, गुजरात आणि तामिळनाडू ही भारतातील सर्वोच्च ऊस उत्पादक राज्ये आहेत.
- पहिल्या तीन साखरेचा वाटा 85-90% देशात उत्पादित होतो.

World's largest film industry in terms of viewership - Bollywood is based out of Mumbai

Largest producer of crude oil (offshore) in India at Bombay High

Largest Producer of Gram, Arhar and Soyabean; 2nd largest producer of total pulses, cotton, sugarcane and third largest producer of nutri/coarse cereals in

FDI आकर्षित करण्यात महाराष्ट्राचा प्रथम क्रमांक

महत्त्वाचे मुद्दे:

- देशात थेट परकीय गुंतवणुकीला (एफडीआय) आकर्षित करण्याच्या बाबतीत महाराष्ट्राने पुन्हा एकदा इतर राज्यांच्या तुलनेत पहिले स्थान पटकावले आहे.
- गेल्या एका वर्षात राज्याने सुमारे 1.25 लाख रुपयांची थेट विदेशी गुंतवणूक यशस्वीपणे आकर्षित केली असून महाराष्ट्राला कर्नाटक आणि गुजरातच्या पुढे नेले आहे.

तुम्हाला माहित आहे का?

- परकीय थेट गुंतवणूक (FDI) ही कंपनी किंवा व्यक्तीने एका देशातील दुसऱ्या देशात असलेल्या व्यावसायिक हितासाठी केलेली गुंतवणूक आहे. एफडीआय हा आर्थिक वाढीचा महत्त्वाचा चालक आहे.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

TReDS प्लॅटफॉर्म

संदर्भ:

- रिझर्व्ह बँक ऑफ इंडियाने अलीकडेच विमा कंपन्यांना ट्रेड रिसीव्हिबल डिस्काउंटिंग सिस्टम (TReDS) मध्ये सहभागी होण्याची परवानगी देऊन MSME साठी तरलता आणि क्रेडिट उपलब्धता वाढवण्यासाठी एक नवीन उपक्रम जाहीर केला आहे, जो व्यापार प्राप्तींना वित्तपुरवठा करण्यासाठी एक ऑनलाइन मंच आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- TReDS म्हणजे ट्रेड रिसीव्हिबल डिस्काउंटिंग सिस्टम.
- हे एक इलेक्ट्रॉनिक प्लॅटफॉर्म आहे जे एकाधिक फायनान्सर्सद्वारे सूक्ष्म, लघु आणि मध्यम उद्योगांच्या (MSMEs) व्यापार प्राप्तींवर सूट देते.
- TREDS प्लॅटफॉर्म एक केंद्रीकृत बाजारपेठ आहे जिथे खरेदीदार आणि विक्रेते व्यापार प्राप्त करण्यायोग्य एकमेकांशी संवाद साधू शकतात.

खासगी शेतमालाच्या बाजारातील त्रुटींचा अभ्यास करणारी समिती

बातमी: अनेक खाजगी शेतमालाच्या बाजारातील त्रुटींचा अभ्यास करण्यासाठी सरकारने समिती स्थापन केली आहे.

महत्त्वाचे मुद्दे:

- राज्यातील सध्याच्या खाजगी शेतमालाच्या उणिवांचा अभ्यास करून त्यावर मात करण्यासाठी शिफारशी देण्यासाठी महाराष्ट्र सरकारने दहा सदस्यीय समिती नेमली आहे.
- 2021 मध्ये देशभरातील शेतकऱ्यांच्या सततच्या आंदोलनानंतर केंद्र सरकारने तीन शेतीविषयक कायदे रद्द केल्यानंतर हे पाऊल उचलण्यात आले आहे.
- तीन कायद्यांपैकी, शेतकरी उत्पादन व्यापार आणि वाणिज्य (प्रोत्साहन आणि सुविधा) कायद्याने शेतकऱ्यांना कृषी उत्पन्न बाजार समित्यांच्या (एपीएमसी) बाहेर त्यांचा शेतमाल विकण्याची परवानगी देणारी यंत्रणा उभारण्याची तरतूद केली होती.

भारतीय संसदेने सप्टेंबर 2020 मध्ये तीन शेतीविषयक कायदे संमत केले:

- शेतकरी उत्पादन व्यापार आणि वाणिज्य (प्रोत्साहन आणि सुविधा) कायदा, 2020
- शेतकरी (सक्षमीकरण आणि संरक्षण) करार वरील किंमत हमी आणि शेती सेवा कायदा, 2020
- अत्यावश्यक वस्तू (सुधारणा) कायदा, 2020

हे कायदे भारतातील कृषी क्षेत्रात सुधारणा करण्याच्या आणि शेतकऱ्यांना त्यांचे उत्पादन विकण्याचे अधिक स्वातंत्र्य देण्याच्या उद्देशाने पारित करण्यात आले. तथापि, या कायद्यांना शेतकऱ्यांकडून मोठ्या प्रमाणावर विरोध झाला आहे, ज्यांना भीती आहे की ते मोठ्या कंपन्यांकडून शोषण करतील आणि त्यांच्या पिकांच्या किंमती कमी होतील.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

	<ul style="list-style-type: none"> शेतकरी उत्पादन व्यापार आणि वाणिज्य (प्रोत्साहन आणि सुविधा) कायदा, 2020, शेतकऱ्यांना त्यांचे उत्पादन मंडई म्हणून ओळखल्या जाणाऱ्या नियंत्रित बाजाराबाहेर विकण्याची परवानगी देतो. शेतकऱ्यांना त्यांचे उत्पादन कोठे विकायचे ते निवडण्याचे अधिक स्वातंत्र्य आणि चांगले भाव मिळावेत हा हेतू आहे. शेतकरी (सशक्तीकरण आणि संरक्षण) करार ऑन प्राइस अँड युरन्स अँड फार्म सर्व्हिसेस अँक्ट, 2020 शेतकऱ्यांना त्यांच्या उत्पादनाच्या विक्रीसाठी खरेदीदारांशी करार करण्याची परवानगी देतो. शेतकऱ्यांना त्यांच्या पिकांना किती भाव मिळेल याची अधिक खात्री देणे हा त्याचा उद्देश आहे. <p>अत्यावश्यक वस्तू (सुधारणा) कायदा, 2020, गहू आणि तांदूळ यासारख्या अत्यावश्यक वस्तूंच्या साठवणुकीवर आणि हालचालींवर काही निर्बंध हटवतो. व्यापाऱ्यांना या वस्तूंची साठवणूक आणि वाहतूक करणे सोपे व्हावे या हेतूने याचा उद्देश आहे, ज्यामुळे ग्राहकांना कमी किंमत मिळू शकते.</p>
<p>न्यू इंडिया लीट्रेसी प्रोग्राम</p> <p>THE NEW INDIA LITERACY PROGRAMME</p> <p>www.addapedia.com</p>	<p>बातम्यांमध्ये: न्यू इंडिया लीट्रेसी प्रोग्रामने 2024 पर्यंत 12 लाख निरक्षर लोकांना शिक्षित करण्याचे लक्ष्य ठेवले आहे</p> <ul style="list-style-type: none"> न्यू इंडिया लिटरसी प्रोग्राम (NILP), 15 वर्षांपेक्षा जास्त वयाच्या लोकांमधील निरक्षरता निर्मूलन करण्याच्या उद्देशाने केंद्र पुरस्कृत योजना, महाराष्ट्रात जोरात सुरू आहे. महाराष्ट्र राज्य शैक्षणिक संशोधन आणि प्रशिक्षण परिषदेने (SCERT) तयार केलेले अभ्यासक्रमाचे साहित्य DIKSHA पोर्टलवर मराठी, इंग्रजी, हिंदीसह इतर भाषांमध्ये ऑनलाइन उपलब्ध आहे. <p>महत्त्वाचे मुद्दे:</p> <ul style="list-style-type: none"> न्यू इंडिया लिटरसी प्रोग्राम (NILP) भारत सरकारने 2022 मध्ये सुरू केला आहे. 15 वर्षे आणि त्याहून अधिक वयोगटातील 5.00 कोटी अ-साक्षरांना पाच वर्षांत, म्हणजे 2022-2027 मध्ये कव्हर करण्याचे उद्दिष्ट आहे. हा कार्यक्रम भारतातील सर्व राज्ये आणि केंद्रशासित प्रदेशांमध्ये लागू करण्यात आला आहे. NILP हा एक अभिसरण कार्यक्रम आहे, ज्याचा अर्थ शिक्षण मंत्रालय, ग्रामीण विकास मंत्रालय आणि महिला आणि बाल विकास मंत्रालय यांसारख्या इतर सरकारी विभाग आणि एजन्सींच्या भागीदारीत त्याची अंमलबजावणी केली जाईल.

मराठी

ADDAPEDIA

Daily Current Affairs Encyclopedia

DIKSHA पोर्टल

महत्त्वाचे मुद्दे:

- DIKSHA चा फुल फॉर्म डिजिटल इन्फ्रास्ट्रक्चर फॉर नॉलेज शेअरिंग
- शैक्षणिक संसाधने आणि सामग्री सामायिक करण्यासाठी हे राष्ट्रीय डिजिटल व्यासपीठ आहे.
- 2017 मध्ये भारत सरकारच्या शिक्षण मंत्रालयाने हे व्यासपीठ सुरू केले होते.
- DIKSHA प्लॅटफॉर्म 12 भाषांमध्ये उपलब्ध आहे आणि इंटरनेट कनेक्शन असलेले कोणीही त्यावर प्रवेश करू शकते.

DIKSHA विविध शैक्षणिक संसाधनांमध्ये प्रवेश प्रदान करते, यासह:

1. पाठ्यपुस्तके आणि इतर शैक्षणिक साहित्य
2. ऑडिओ आणि व्हिडिओ व्याख्याने
3. परस्परसंवादी सराव
4. मूल्यांकन साधने
5. शिक्षक प्रशिक्षण मॉड्यूल

Copyright © by Adda247

All rights are reserved. No part of this document may be reproduced, stored in a retrieval system or transmitted in any form or by any means, electronic, mechanical, photocopying, recording or otherwise, without prior permission of Adda247.